

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2017 roku do Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim wpłynął wniosek A. N. o otwarciu i ogłoszenie testamentu C. A. oraz o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni podniosła, iż spadkodawczyni pozostawiła troje spadkobierców ustawowych: córkę A. N., syna J. O., córkę W. H. (k. 2).

Uczestnik postępowania H. O. popierał wniosek, zaś uczestniczka postępowania W. H. uznawała wniosek co do zasady i wносиła o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy.

W dniu 2 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentu spadkodawczyni C. A. (k. 13).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

C. A. zmarła w dniu (...) 2017 w R.. Ostatnim miejscem jej zwykłego pobytu przed śmiercią był R.. W chwili śmierci była wdową. Jako spadkobierców ustawowych pozostawiła troje dzieci: A. N., W. H. i H. O.. Miała jeszcze dwóch synów, którzy zmarli przed nią: S. O. (1), który zmarł w 1991 roku i S. O. (2), który zmarł (...) 2010 roku. Obaj zmarli synowie spadkodawczyni byli kawalerami i nie mieli dzieci. Spadkodawczyni C. A. innych dzieci małżeńskich i pozamałżeńskich ani przysposobionych nie miała. Żaden ze spadkobierców spadku nikt nie odrzucał, nikt nie zrzekał się dziedziczenia, niegodność dziedziczenia nie zachodzi. Nie dokonywano poświadczenia dziedziczenia przed notariuszem.

Spadkodawczyni pozostawiła testament własnoręczny sporządzony w dniu w dniu 18 stycznia 2011 roku, w którym do całości spadku powołała syna H. O..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów: skróconego odpisu aktu zgonu C. A. (k. 3), skróconego odpisu aktu urodzenia H. O. (k. 4), skróconego odpisu aktu małżeństwa A. N. (k. 5), protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu (k. 13), odpisu testamentu własnoręcznego z dnia 18 stycznia 2011 roku (k. 14 – 14v.), zapewnienia złożonego przez uczestniczkę postępowania W. H. (k. 76v.), opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego W. P. (k. 145 – 159, 216), częściowo zeznań uczestników postępowania W. H. (k. 76v. – 77, 230v. – 231) częściowo zeznań świadków K. A. (k. 77v. – 78), E. A. (k. 78 – 78v.), A. P. (k. 78v. – 79), M. W. (k. 124v. – 125), E. M. (k. 125 – 125v.), M. Ż. (k. 125v. – 126).

Sąd obdarzył wiarą dowody z dokumentów w postaci aktów stanu cywilnego oraz protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu, albowiem są to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionował żadna ze stron postępowania.

Sąd obdarzył wiarą dowód z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego W. P. (k. 145 – 159, 216), albowiem została ona sporządzona przez osobę posiadającą konieczną i wystarczającą wiedzę w opiniowanym przedmiocie, jest jasna i stanowcza. W związku z powyższym Sąd obdarzył wiarą dokument w postaci testamentu własnoręcznego spadkodawczyni C. A..

Sąd nie dał wiary zeznaniom uczestniczki postępowania W. H. (k. 76v. – 77, 230v. – 231) oraz powołanych powyżej świadków w tym zakresie w jakim stwierdzają, iż spadkodawczyni nie mogła samodzielnie, świadomie i swobodnie sporządzić swojej ostatniej woli. Żaden ze świadków nie zaobserwował, aby spadkodawczyni była przymuszana przez kogokolwiek do sporządzenia testamentu. Żaden ze świadków nie ma wiedzy z zakresu psychiatrii czy psychologii, która umożliwiłaby ocenę zachowania spadkodawczyni. Ich twierdzenia w tym zakresie są jedynie ich domniemaniami nie popartymi żadnymi dowodami. Gołosłowne twierdzenia, że spadkodawczyni nie użyłaby zwrotów lub stwierdzeń zawartych w testamencie są niczym nieuzasadnione. Nie wykluczyli oni bowiem, iż testatorka zdając sobie sprawę z doniosłości dokumentu zasięgnęła informacji z innych niż oni źródeł wiedzy i starannie się przygotowała do

sporządzenia testamentu. Uczestniczka postępowania W. H. nie złożyła wniosku dowodowego o dopuszczanie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychiatrii, który mógłby ocenić zdolność spadkodawczyni do świadomego i swobodnego rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci.

Sąd pominął zeznania świadka A. K. (k. 125v.), albowiem osoba ta nie posiadała wiadomości istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 926 § 1kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu.

Prawo polskie przewiduje zatem dwa tytuły powołania do spadku: przepisy ustawy oraz wolę spadkodawcy wyrażoną w testamencie odpowiadającym wymaganiom formalnym.

Kodeks cywilny daje pierwszeństwo porządkowi dziedziczenia określonego przez spadkodawcę w testamencie. Powołanie spadkobiercy (spadkobierców) testamentowego wyłącza więc dziedziczenie ustawowe do całości lub części spadku. Dopiero gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą, następuje dziedziczenie ustawowe co do całości spadku (art. 926 § 2 kc).

W niniejszej sprawie spadkodawczyni pozostawiła testament własnoręczny.

Testament, dla swej ważności, musi się charakteryzować pewnymi, ściśle określonymi w kodeksie cywilnym, wymaganiami formalnymi.

Zgodnie z art. 949 § 1 kc testament własnoręczny musi być w całości napisany pismem ręcznym przez spadkodawcę oraz przez niego podpisany i opatrzony datą.

Nie budzi wątpliwości Sądu, iż dokument przedłożony przez wnioskodawczynię jako testament sporządzony przez C. (...) – A. został sporządzony przez nią własnoręcznie, zawiera datę oraz podpis. W dokumencie tym spadkodawczyni do całości spadku powołała syna H. O..

Poza zakresem postępowania w niniejszej sprawie jest ustalenie czy zachodziły przesłanki do skutecznego w świetle przepisów prawa wydziedziczenia spadkobiercy ustawowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd stwierdził, iż spadek po C. A. córce W. i J., zmarłej w dniu (...) 2017 roku w R., mającej ostatnie miejsce zwykłego pobytu w R. na podstawie testamentu własnoręcznego sporządzonego w dniu 18 stycznia 2011 roku, otwartego i ogłoszonego w dniu 25 maja 2017 roku w Sądzie Rejonowym w Radzynie Podlaskim w sprawie sygn. akt I Ns (...) nabył syn H. O. syn H. S. i C. w całości.

Ponieważ interesy wnioskodawczyni A. N. i uczestnika postępowania H. O. były sprzeczne z interesem uczestniczki postępowania W. H. Sąd na podstawie art. 520§2 kpc włożył na uczestniczkę postępowania W. H. obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez pozostałych uczestników postępowania.

Wnioskodawczyni poniosła koszty w postaci 50 zł opłaty sądowej, 5 zł opłaty za wpis do rejestru spadkowego, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, zaś uczestnik postępowania poniósł koszty w wysokości 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Obie te osoby poniosły w równych częściach koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie §6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015r., poz. 1800 z późn. zm.)

Na koszty postępowania poniesione przez wnioskodawczynię składają się zatem kwoty 50zł + 5zł + 17zł + 1/2 x (17zł + 720zł), czyli łącznie kwota 440,50 zł, zaś na koszty uczestnika postępowania kwoty 17zł + 1/2 x (17zł + 720zł), czyli

łącznie kwota 368,50 zł. Na podstawie przepisu art. 520§2 kpc Sąd zasądził powyższe kwoty od uczestniczki W. H. na rzecz wnioskodawczyni A. N. i uczestnika postępowania H. O..

Z przytoczonych wyżej względów i z mocy powołanych przepisów Sąd orzekł jak w postanowieniu.